

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

О. О. Карпенко

(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА *ОБОВ'ЯЗКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Культурологія
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма

Культурологія

(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітньою програмою Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(найменування освітньої програми)

« 19 » червня 2020 р. – 13 с.

Розробник: Прилуцька А. Є., зав. каф. 801, к. філос. н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри документознавства та української мови (№ 801)

(назва кафедри)

Протокол № 13 від 19.06.2020 року

Завідувач кафедри к. філос. н., доцент

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А. Є. Прилуцька

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів - 5	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (код і найменування) Освітня програма <u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (найменування) Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	<i>Обов'язкова</i>
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020 / 2021
Індивідуальне завдання - <u>контрольна робота (РК)</u> (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 70 <i>годин аудиторних занять /150 годин</i>		5-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 <i>години</i> самостійної роботи студента – 5,4 <i>годин</i>		Лекції*
		32 години
		Практичні, семінарські*
		32 години
		Лабораторні*
	–	
	Самостійна робота	
86 годин	Вид контролю	
іспит		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійних становить: денна форма навчання 64 години аудиторних занять /86 годин самостійної роботи.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення – сприяння збагаченню духовного світу студента, виховання вміння бачити й розуміти систему культури, динамку соціокультурних процесів, сприймати культуру як невід’ємну частину загального розвитку і становлення особистості.

Завдання:

- залучити студентів до надбань світової та вітчизняної культури;
- виховувати в них почуття гідності як громадянина незалежної демократичної України;
- сформувати широкий загальнокультурний, гуманістичний світогляд, позбавлений ідеологічної упередженості.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів, зокрема з джерел щодо особливостей культурного процесу та динаміки культури;

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів соціокультурної діяльності);

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

ФК2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв для оптимізації діяльності інформаційних установ;

ФК4. Здатність аналізувати закономірності розвитку документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій у контексті соціокультурних змін;

ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення загальнокультурного рівня фахівця інформаційної галузі.

Програмні результати навчання:

РН5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов’язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням, зокрема використання в професійній діяльності культурної спадщини людства;

РН15. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва в установах

інформаційної, бібліотечної та архівної галузі, зокрема в умовах сучасних соціокультурних змін;

РН18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, зокрема в сучасних практиках міжнародного культурного співробітництва.

Міждисциплінарні зв'язки:

Базується на навчальних дисциплінах «Історія та культура України», «Теорія та історія мистецтва». Забезпечує подальше оволодіння знанням та навичкам в конкретних форматах професійної діяльності, що надаються навчальними дисциплінами «PR-технології» та «Організація діяльності інформаційних установ».

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теорія культури

Тема 1. Культура як суспільно-історичне явище

Поняття "культура", його походження, поширення, багатозначність. Складність визначення культури. Історична еволюція поглядів на культуру в європейській культурологічній думці. Сучасне розуміння категорії «культура», її сутність та структура. Культура як багаторівнева система. Людина в культурі. Культурні універсалії. Домінуюча культура. Субкультура. Контркультура. Елітарна, народна, масова культури. Культура матеріальна і духовна. Основні функції культури: трансляційна, гносеологічна, комунікативна, регулятивна, семіотична, аксіологічна та ін.

Тема 2. Концепції культури

Оригінальні концепції людської культури Н. Данилевського, Ф. Ніцше, З. Фрейда, О. Шпенглера, А. Тойнбі, А. Ясперса, К. Юнга та інших. Різноманітність підходів до аналізу культурних явищ. Культурно-історичні типи. Культура і цивілізація. Методологія вивчення культурних явищ, їх типологічні ознаки в контексті еволюції культурного процесу.

Тема 3. Типологія світової культури

Принципи класифікації культурної еволюції та її етапи. Світова та національна культура. Культурні регіони. Основні підходи до типології культури: регіональний, національний, історичний, релігійний, соціологічний та інші. Європоцентризм та його критика. Основні сучасні парадигми розвитку культури. Сучасні наукові підходи до культурології в традиціях європейської освіти.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовний модуль 2. Історія світової культури

Тема 1. Культура первісного суспільства

Поняття первісної культури. Проблема генезису культури. Особливості та характерні риси первісної культури. Підстави для періодизації історії розвитку первісної культури. "Неолітична революція". Міфологія. Ранні форми релігійних вірувань: фетишизм, тотемізм, анімізм, магія. Первісне мистецтво. Поява

живопису. Наскальні малюнки (печери Ласко і Альтаміра). Скульптура ("палеолітичні венери"). Мегалітична архітектура: менгіри, дольмени, кромлехи. Ритуал та його значення у первісній культурі.

Тема 2. Культура Стародавнього Сходу

Розпад родового устрою та формування перших держав. Основні риси близькосхідних суспільств: відсутність приватної власності на землю, колективізм, традиціоналізм, монополізація влади, сакралізація суспільного життя. Соціальні і світоглядні основи давніх цивілізацій. Специфіка історично-психологічного розвитку основних феноменів культури.

Стародавній Єгипет. Основні етапи його культури. Міфологія, релігія, обряди. Заупокійний культ. Архітектура (піраміди, храмові ансамблі Луксор, Карнак). Мистецтво, його канонічність та архаїзм.

Своєрідність культури Месопотамії. Основні етапи розвитку культури (шумеро-акадський, давньовавильонський, асирійський, нововавильонський). Шумеро-вавильонська традиція архітектури. Розвиток писемності та літератури. «Епос про Гільгамеша». Право. «Закони Хаммурані». Особливості мистецтва.

Тема 3. Антична культура

Характерні риси й основні етапи розвитку культури Давньої Греції. Крито-мікенська культура. Гомерівська Греція. Розпад родового устрою. Міфологія. «Іліада» і «Одіссея» Гомера. Боги Олімпу як боги соціальної діяльності. Гесіод «Теогонія». Лірика (Архілок, Сапфо). Класичний період розвитку культури. Афінівська демократія за часів Перикла. Творчість Софокла, Есхіла, Евріпіда, Арістофана. Грецький театр. Розбудова афінівського Акрополю (Парфенон, Ерехтейон). Класична архітектура. Ордерна система. Класична скульптура в V та IV ст. до н.е. Мірон. Поліклет. Фідій. Пракситель. Криза полісної системи. Культура еллінізму. Елліністичні держави. Нові культурні центри. Архітектура. Скульптура. Філософія.

Особливості й основні етапи розвитку давньоримської культури. Самобутність і основні риси давньоримської культури. Культура етрусків. Вплив давньогрецької культури на давньоримську. Від республіки до імперії: еволюція державного ладу. Досягнення римської архітектури (використання бетону, акведуки, дороги, мости, клоака, тріумфальні арки, колони), мистецтва (скульптурний портрет), історії. Виникнення і поширення християнства. Падіння Західної Римської імперії.

Тема 4. Культура Середньовіччя

Періодизація середньовічної західноєвропейської культури, особливості. Стан Європи після розпаду Західної Римської імперії. Збереження та поширення християнства в Європі в епоху раннього середньовіччя. Світогляд середньовічної людини. Християнський месіанізм і хрестові походи. Середньовічна архітектура та скульптура. Виникнення романського та готичного стилів. Освіта та перші університети. Середньовічна схоластика. Лицарська культура. Міська культура. Народна творчість.

Культура Візантії. Візантійська імперія як нащадок традицій античності. Епоха Юстиніана. Архітектура і образотворче мистецтво. Іконопис. Вплив візантійської культури на розвиток культур інших народів.

Тема 5. Культура епохи Відродження

Загальна характеристика й особливості культури. Проблема визначення та періодизації. Античність - джерело Відродження. Розвиток літератури та театру. Наукові відкриття. Основні школи і особливості мистецтва Раннього Відродження. Класичне мистецтво італійських живописців, скульпторів та архітекторів. Розквіт Флорентійської школи мистецтва в XV столітті. Головні риси мистецтва Високого Відродження. Людина як центр Всесвіту у творчості італійських митців. Досягнення титанів Високого Відродження - Леонардо да Вінчі, Мікеланджело та Рафаеля. Північне Відродження. Криза гуманістичних ідеалів.

Тема 6. Культура Нового часу і Просвітництва

Соціально-економічні основи розвитку культури Нового часу. Наукова революція. Культура бароко. Рим - центр культури бароко. Особливості архітектури бароко. Розвиток живопису. "Золоте століття" іспанського живопису (Ель Греко, Хусепе де Рібера, Веласкес). Фламандське і голандське мистецтво (Рубенс, Ван Дейк, Рембрант). Література та музика. Класицизм як мистецтво героїчної громадянськості. Архітектура "класицизму". Література (П. Корнель, Ж. Расін, Ж. Мольєр). Музика. Естетичні погляди представників класицизму.

Просвітництво і його вплив на розвиток культури. Ідейно-філософські основи Просвітництва. Становлення основних художніх напрямків та специфіка їх прояву в різних сферах культури (рококо, реалізм, сентименталізм).

Тема 7. Культура XIX ст. - початку XXI ст.

Основні процеси і напрями суспільно-політичного, наукового і релігійного життя Європи в XIX ст. Романтизм (Дж. Байрон, В. Гюго, Е. Гофман). Реалізм (Ч. Діккенс, У. Теккереї, Т. Гарді, О. де Бальзак, Г. Флобер, П. Меріме, Гіде Мопассан). Імпресіонізм (К. Моне, Е. Мане, А. Сіслей, П. Ренуар, Е. Дега, К. Пісарро). Постімпресіонізм (П. Сезан, Ван Гог, П. Гоген). Загострення проблем гуманізму в житті та мистецтві.

Особливості та загальні тенденції розвитку світової культури в XX ст. Причини виникнення і особливості стилю модерн. Модерн як архітектурний стиль (Ле Корбюзьє, Е. Бодуен, М. Лодса, Б. Таут, Ф.Л. Райт, В. Гоен).

Основні течії та напрями образотворчого мистецтва. Модернізм і постмодернізм. Авангардисти. Абстракціонізм: Сюрреалізм. Фовізм. Кубізм. Футуризм. Експресіонізм. Поп-арт.

Еволюція кінематографу. Творчість Ч. Чапліна, С. Ейзенштейна, О. Спілберга, Ф. Філіні. Масова культура як особливість XX ст. Особливості постмодерної культури XXI ст.

Характеристика сучасного стану культурології в Харківському регіоні.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.

Модуль 2.

Контрольна робота (РК), передбачена в навчальному плані, що виконується під час самостійної роботи студентів.

Контрольний захід: іспит.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	Лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовний модуль 1. Теорія культури						
Тема 1. Культура як суспільно-історичне явище	14	4	2	—	—	8
Тема 2. Концепції культури	16	4	4	—	—	8
Тема 3. Типологія світової культури	16	4	4	—	—	8
Модульний контроль 1	2		2			-
Разом за змістовним модулем 1	48	12	12	—	—	24
Змістовний модуль 2. Історія світової культури						
Тема 1. Культура первісного суспільства	18	4	4	—	—	8
Тема 2. Культура Стародавнього Сходу	12	2	2	—	—	8
Тема 3. Антична культура	12	2	2	—	—	8
Тема 4. Культура Середньовіччя	16	4	4	—	—	9
Тема 5. Культура епохи Відродження	18	4	4	—	—	9
Тема 6. Культура Нового часу і Просвітництва	16	4	2	—	—	9
Тема 7. Культура XIX ст. - початку XXI ст.	12	2	2	—	—	9
Модульний контроль 2	2		2			-
Разом за змістовним модулем 2	102	22	20	—	—	60
Усього годин	148	32	32	—	—	84
Модуль 2						
Індивідуальне завдання (контрольна робота (РК), що виконується під час самостійної роботи)	2	-	-	-	-	2
Контрольний захід – іспит	-	-		-	-	-
Усього годин	150	32	32	-	-	86

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Культура як суспільно-історичне явище	2
2.	Тема 2. Концепції культури	4

3.	Тема 3. Типологія світової культури	2
4.	Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.	2
5.	Тема 4. Культура первісного суспільства	2
6.	Тема 5. Культура Стародавнього Сходу	2
7.	Тема 6. Антична культура	2
8.	Тема 7. Культура Середньовіччя	4
9.	Тема 8. Культура епохи Відродження	4
10.	Тема 9. Культура Нового часу і Просвітництва	4
11.	Тема 10. Культура XIX ст. - початку XXI ст.	2
12.	Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Культура як суспільно-історичне явище	8
2.	Тема 2. Концепції культури	9
3.	Тема 3. Типологія світової культури	9
4.	Тема 4. Культура первісного суспільства	8
5.	Тема 5. Культура Стародавнього Сходу	9
6.	Тема 6. Антична культура	9
7.	Тема 7. Культура Середньовіччя	8
8.	Тема 8. Культура епохи Відродження	8
9.	Тема 9. Культура Нового часу і Просвітництва	8
10.	Тема 10. Культура XIX ст. - початку XXI ст.	8
11.	Модуль №2. Індивідуальне завдання (контрольна робота (РК))	2
	Разом	86

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання (контрольна робота (РК)), що виконується під час самостійної роботи за темою «Форми й засоби інформаційної діяльності в історії світової культури».

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції; практичні заняття, групова робота, тестування, проведення дискусій з обговорення різноманітних явищ культури, культурологічні практикуми, навчальна дискусія, взаємно-рецензування доповідей, порівняння феноменів культури, робота з літературою, реферування, самостійна робота.

9. Методи контролю

Модульні контрольні роботи, опитування (поточний контроль), письмові експрес-опитування, контрольна робота, що виконується під час самостійної роботи студента, іспит (підсумковий контроль)

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

10.1 Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)*

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...3	6	0...18
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Експрес-опитування	0...3	2	0...6
Рецензування доповіді	0...5	2	0...10
Творче есе	0...10	1	0...10
Наукова робота (тези)	0...20	-	-
Складання глосарію	0...5	1	0...5
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...3	2	0...6
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Експрес-опитування	0...3	1	0...3
Рецензування доповіді	0...5	1	0...5
Творче есе	0...10	-	-
Наукова робота (тези)	0...20	1	0...20
Складання глосарію	0...5	1	0...5
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Виконання і захист РК	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

* Студент може самостійно вибирати траєкторію освітнього процесу з дисципліни, набираючи достатню для атестації кількість балів.

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з 2 запитань (1 - зі змістовного модуля №1, 2 - зі змістовного модуля №2). Максимальна кількість балів за кожне питання – 50 балів (сума – 100 балів).

10.2 Якісні критерії оцінювання.

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні відомості про культурно-історичний процес;
- особливості культурних епох, їхні духовні цінності та пріоритети;
- досягнення в різних галузях світової та національної культури;
- види і жанри мистецтва, їхню духовну мову;
- основні наукові і технічні досягнення;
- провідних діячів науки, техніки, культури, які визначають характер і особливості культури тієї чи іншої епохи.

вміти:

- володіти культурою мислення, вміти узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням;
- здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання завдань спеціальності;
- використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва;
- навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

10.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь, написати модульні роботи. Знати сутність понять «Культура», «Культурна епоха», «Структура культури»; основні культурологічні концепції; орієнтуватися в історії світової та вітчизняної культури; знати види та жанри мистецтва.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати самостійну роботу, написати модульні роботи. Знати мету створення культурології, основні культурологічні концепції, орієнтуватися в історії світової та вітчизняної культури, знати види і жанри мистецтва, захистити реферат за темою 1 та 2 змістовного модуля.

Відмінно (90-100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Написати модульні роботи. Орієнтуватися в підручниках та посібниках. Досконало знати матеріал усіх тем та вміти застосовувати його, написати та

захистити 2 реферати (1 та 2 змістовний модулі), провести культурологічний аналіз соціального явища або процесу, рецензувати доповіді під час практичних занять.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Культурологія. Модульний курс: навч. посіб. / А.Є. Прилуцька, В.М.Корабльова. – Харків : Торсінг плюс, 2009. – 287 с.
2. Парафійник Н. І. Українська та зарубіжна культура : хрестоматія. – Ч. І. Теорія культури / Н. І. Парафійник, А.Є. Прилуцька. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т "Харк. авіац. ін-т", 2002. – 202 с.
3. Парафійник Н. І. Українська та зарубіжна культура : хрестоматія . – Ч. II. Історія зарубіжної та української культури / Н. І. Парафійник, А.Є. Прилуцька. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т "Харк. авіац. ін-т", 2006. – 368 с.
4. Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:
Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Культурологія" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. А. Є. Прилуцька. - Харків, 2019. - 15 с . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/__01Kulturologiya.pdf
5. Наочний та роздавальний матеріал щодо змісту модулів, культурологічних практикумів, тестів та окремих тем.

12. Рекомендована література

Базова

1. Культурологія. Навчальний посібник / За ред. І.З.Майданюк. - К.: Редакційно-видавничий центр НУБіП України, 2017. - 335с.
2. Історія української культури. Навч. посібник / За ред. Майданюк І.З.- К.:Вид. центр НУБіП України, 2016. - 265с.
3. Культурологія: розвиток культури в інформаційному вимірі: підручник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації, природничих та технічних спеціальностей. Дисципліна за вибором. – Львів: Новий Світ2000, 2019. – 260 с.
4. Культурологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. : гриф МОН України / А. Є. Конверський, О. С. Онищенко, М. В Попович . – Харків: Фоліо, 2013.– 863 с.

Допоміжна

1. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія. / За загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 308 с.
2. Мультикультуралізм: pro et contra / Рустем Жангожа ; Нац. Акад. Наук України, ГУ "Ин-т всемир. Истории". - Львов : [б. и.], 2016. - 206 с.
3. Щедрин А. Т. Техносфера как антропологическая граница культуры / А. Т. Щедрин // Антропологічні виміри філософських досліджень : матеріали VI міжнар. наук. конф., м. Дніпро, 13–14 квіт. 2017 р. – Дніпро, 2017. – С. 19–23.
4. Goian I., Storozhuk S. Gender equality in the context of social relations. Cherkasy University Bulletin: Philosophy. 2018. №1. P. 3-16.
5. Couldry N. Media, Society, World: Social Theory and Digital Media Practice Cambridge: Polity Press, 2016. 242 p.
6. Prilutskaya A. Environmental awareness as the existence problem of selection of models of selfrealization of the modern human // Innovations in humanities: restarting/ Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach, 2019 – P.214.

13. Інформаційні ресурси

1. Культурологія [Електронний ресурс] : дистанц. курс. – Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3869>
2. Кафедра документознавства та української мови [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://education.khai.edu/department/801>
3. Культурологія. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://kulturolog.org.ua/>
4. Підручники з культурології. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://studme.com.ua/>
5. Українська культурологія в Східно-Західних контекстах. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://krytyka.com/>
6. Культурологія: теорія, школи, історія, практика [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.countries.ru/library.htm>
7. Енциклопедія культур [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://ec-dejavu.net/library.html>